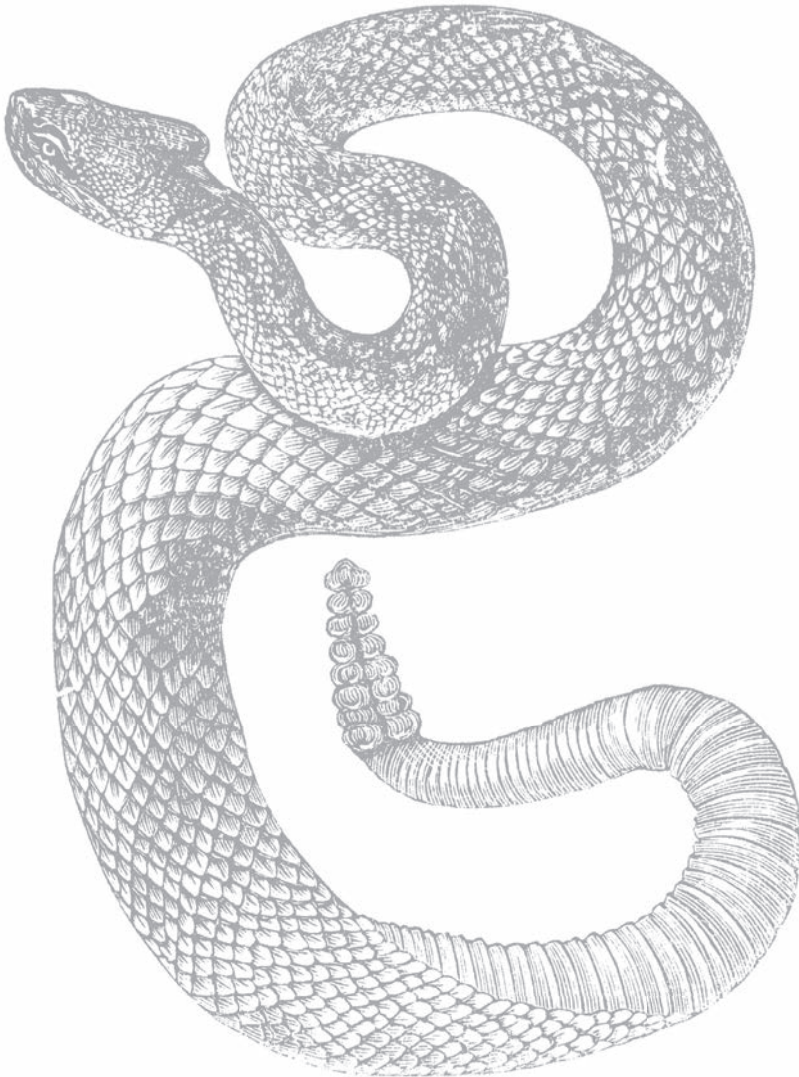

LITTERATURA
Serpentium

JAARGANG 34

NUMMER 1

EUROPESE SLAGENVERENIGING - EUROPEAN SNAKE SOCIETY

INHOUDSOPGAVE

■ ARTIKELEN

- Don Amedeo Ruscetta, de meester *Viperaro*, _____ 6
die kinderen leerde om adders te vangen
Ron Bronckers
- Het grootbrengen van babykoningscobra's _____ 13
Richard Mastebroek
- Het houden van gifslangen in Nederland: _____ 22
een onschuldige hobby of een gevaar voor de openbare gezondheid?
P.J.J. van Genderen, L. Slobbe, H. Koene, R.D.L. Mastebroek, D. Overbosch
- Beten door gifslangen uit het Indonesische gebied Wallacea _____ 33
Ruud de Lang
- Persoonlijke ervaringen met beten door matig giftige slangen _____ 41
in Sulawesi en de Molukken
Ruud de Lang
- Verantwoord gifslangen houden _____ 46
André Weima
- Beschrijving van twee bijtongevallen met vergiftiging. _____ 59
André Weima
- HELP, ik ben gebeten door mijn gifslang! _____ 70
Wat moet ik nu juist wel en zeker niet doen.
dr. Marieke Dijkman & drs. Irma de Vries

■ RUBRIEKEN

- Voorwoord _____ 4
- Oproep tot bijdrage aan de wetenschap: _____ 82
moleculaire biologie betreffende het zichtvermogen bij slangen
- The European Studbook Foundation in motion _____ 83

CONTENTS

■ ARTICLES

- Don Amedeo Ruscetta, the master Viperaro: _____ 6
he who taught Children how to catch vipers
Ron Bronckers
- Raising baby king cobras _____ 13
Richard Mastebroek
- Keeping venomous snakes in the Netherlands: _____ 22
a harmless hobby or a public health threat?
P.J.J. van Genderen, L. Slobbe, H. Koene, R.D.L. Mastebroek, D. Overbosch
- Bites by venomous snakes from the Indonesian region Wallacea _____ 33
Ruud de Lang
- Personal experiences with bites by moderately venomous snakes _____ 41
in Sulawesi and the Moluccas
Ruud de Lang
- Sensible venomous snake keeping _____ 46
André Weima
- Description of two snakebite incidents causing envenomation _____ 59
André Weima
- HELP, I got bitten by my snake. _____ 70
The do's and certain don'ts
dr. Marieke Dijkman & drs. Irma de Vries

■ COLUMNS

- Foreword _____ 4
- Call for scientific contribution: molecular biology of snake vision _____ 82
- The European Studbook Foundation in motion _____ 83

VOORWOORD

Maar liefst 336 pagina's telde de vorige jaargang van *Litteratura Serpentina*, bijna het dubbele aantal van wat bestuur en redactie u beloven dat u krijgt als u lid wordt van de Europese Slangenvereniging. We nemen aan dat u daar geen bezwaar tegen heeft en dat u instemmend knikt, als we u informeren over onze doelstelling voor deze nieuwe jaargang. Die willen we namelijk opnieuw een overtreffing laten zijn van onze standaardbelofte. Dat betekent dat we niet alleen drie reguliere, gevarieerde afleveringen van *Litteratura Serpentina* willen publiceren, maar ook deze jaargang weer willen afsluiten met een prestigieus themanummer. Onze keuze is hiervoor gevallen op de adder. Wij zouden het op prijs stellen, als degenen die denken een bijdrage aan dit themanummer te kunnen leveren, contact met één van ons zouden willen opnemen.

Wij kunnen onze doelstelling overigens alleen maar halen en eventueel overtreffen, omdat wij al geruime tijd staat kunnen maken op een uiterst coöperatieve groep van redactiemedewerkers. Wij willen hen oprecht danken voor de sympathieke samenwerking afgelopen jaar, en we hopen dat we ook dit jaar weer van hun expertise en energie gebruik mogen maken.

Soms komen afleveringen van *Litteratura Serpentina* enigszins toevallig tot stand. Zo ook deze eerste aflevering van jaargang 34. Ineens blijkt dan, dat een toevallige bijdrage de prikkel is om tot een bescheiden themaatje uit te groeien. In dit geval is het de bijdrage van Van Genderen et al. die ervoor gezorgd heeft dat het accent op gifslangenbeten (in Nederland) en de behandeling daarvan is komen te liggen. De bijdragen van Ron Bronckers en Richard Mastenbroek zorgen voor de variatie. Overigens leek het er even op dat Ron Bronckers met zijn artikel over *Padre Viperaro* zijn laatste bijdrage vanuit zijn kenmerkende invalshoek zou hebben geschreven. Er zijn echter signalen die hoop geven op een vervolg. Wij zijn erg gelukkig met het feit dat hij zijn bijdrage aan de cultuurhistorische dimensie van de herpetologie, waarin hij een unieke plaats inneemt, in *Litteratura Serpentina* heeft willen publiceren.

Verder wil de redactie hier mededeling doen van haar werk aan het zesde deel in de serie *Herpetologische Bundels*. Dit deel wordt verzorgd door prof. dr. A.A. Verveen en bevat een unieke bundeling van zijn artikelen over *Boa constrictor* zoals die in de loop der jaren in zowel *Lacerta* als *Litteratura Serpentina* verschenen zijn. Het gaat een volumineus boekwerk in full colour worden, dat dank zij een subsidie voor een prijs om van te watertanden in uw bezit kan komen. Elders in deze aflevering treft u aanvullende informatie over *The Behaviour Cycle of the Boa constrictor* aan.

Tot slot een obligate oproep: heeft u bijzondere ervaringen met uw slangen gehad, heeft u een interessant boek over slangen gelezen, heeft u een expositie over slangen gezien, schroom dan niet om daarvan verslag te doen in *Litteratura Serpentina*. Wij wensen u veel leesplezier toe met deze aflevering.

Marcel van der Voort
Tom Hellebuyck

FOREWORD

The previous volume of *Litteratura Serpentina* contained no less than 336 pages. This is nearly twice as much as the board and editorial board preconceive to the members of the European Snake Society. We assume that you do not hold anything against this and you will fully agree with our objectives for the upcoming volume. Again, we aim to surpass the expectations which come with our usual engagement. This does not only compromise the publication of three regular and varied issues of *Litteratura Serpentina*, but also the completion of this volume with a prestigious theme issue. We chose the viper as a suitable topic for the latter issue. We would appreciate if those who are considering making a contribution for this theme issue to contact one of us.

The ability to rely on a very cooperative team of editorial members for an extensive period of time is moreover the major reason why we are able to achieve and even transcend our objectives. We sincerely owe them our gratitude for their sympathetic engagement during the past year and hope that we can rely on their efforts and expertise during the coming year.

At times, certain issues of *Litteratura Serpentina* come about rather by chance. This was the case for the first issue of volume 34. Suddenly, a so-called accidental contribution proves to be the trigger to reshape an issue to a modest theme issue. The contribution of Van Genderen et al. has driven the emphasis of the current issue to the occurrence and treatment of venomous snakebites (in the Netherlands). The contributions of Ron Bronckers and Richard Mastenbroek are a slight variation on the theme. Moreover, it seemed that Ron Bronckers' article on *Padre Viperaro* would be his last characteristic contribution. Fortunately, there are some signals that might indicate that this will not be the case. As he plays a unique part in the cultural historic dimension of the herpetology, we are very pleased that his contributions have appeared in *Litteratura Serpentina*.

Furthermore the editorial board would like to inform you about the work that has been performed on the sixth part of the *Herpetological Volumes*. The latter is being compiled by prof. dr. A.A. Verveen and consists of an exclusive collection of his publications dealing with *Boa constrictor* as they have been published in *Lacerta* as well as *Litteratura Serpentina*. This will compromise a voluminous book work in full color. You may buy this book for an extremely reasonable price as a financial contribution was received to establish this work. In the current issue you will find more details concerning *The Behaviour Cycle of the Boa constrictor*.

Finally, an obligatory call: do not hesitate to submit a contribution to *Litteratura Serpentina* if you had a noteworthy or extraordinary experience with your snakes, read an interesting book or visited an interesting exposition on snakes. We hope you will enjoy reading the current issue.

Marcel van der Voort
Tom Hellebuyck

OPROEP TOT BIJDRAGE AAN DE WETENSCHAP:

moleculaire biologie betreffende het zichtvermogen bij slangen

CALL FOR SCIENTIFIC CONTRIBUTION:

molecular biology of snake vision

Dr. David Gower is een gerenommeerd Wetenschapper aan het Britse Natuurhistorisch Museum in London. Momenteel doet hij onderzoek naar belangrijke aspecten betreffende de moleculaire biologie van het zichtvermogen bij slangen. Om de doelstellingen van dit onderzoek te bereiken, tracht hij verschillende belangrijke en omvangrijke geslachten van slangen te bemonsteren.

Slangen behorend tot de volgende taxa komen in aanmerking:

- *Cylindrophis*
- *Calamaria/Pseudoxenodon*
- *Pareas/Aplopeltura/Asthenodipsas*
- *Achalinus/Xenodermus/Stoliczka*

Kwekers of verdelers van soorten behorend tot deze taxa wordt vriendelijk gevraagd contact op te nemen met Dr. Gower via: d.gower@nhm.ac.uk

Dr. David Gower is a renowned researcher at the British Natural History Museum in London. Dr. Gower is currently working on a project dealing with important aspects of the molecular biology of snake vision. For part of this he is trying to sample multiple major snake lineages.

Importers to Europe or European captive breeders of the following taxa are kindly asked to contact Dr. Gower if they are dealing with or breeding:

- *Cylindrophis*
- *Calamaria/Pseudoxenodon*
- *Pareas/Aplopeltura/Asthenodipsas*
- *Achalinus/Xenodermus/Stoliczka*

Dr. Gower may be contacted at: d.gower@nhm.ac.uk

HERPETOLOGICAL VOLUME, PART 6

The Behaviour Cycle of the Boa constrictor

Professor Bert Verveen's Boas are his pets and much more! They are his very cooperative assistants when he subjects them to his scientific researches. He weighs them before feeding them; he weighs their preys, he counts the number of prey they eat, he examines their excrements, he measures their growth and observes their shedding. And we are lucky because professor Verveen is not only a very skilled observer, he is also an inspired writer. In many issues of *Litteratura Serpentina* and *Lacerta*, he has published an impressive series of contributions about the behaviour cycle of his Boas.

We are very proud to announce the publication of the 6th volume in the series *Herpetological Volumes*, edited by the European Snake Society, in which professor Verveen's contributions are collected. His *The Behaviour Cycle of the Boa constrictor* will count between 400 and 500 pages (the project is still in progress), is richly illustrated in full colour with unique photographs and counts many figures and tables. They all illustrate Bert Verveen's scientific skills and show a rich treasure of data, important for all snake lovers, Boa lovers in particular.

You can sign in already for your copy till August 31, 2014. Thanks to a substantial subsidy the price of *The Behaviour Cycle of the Boa constrictor* is very attractive: only € 19,50, if you collect your copy at the Snake Day in Houten, October 12th, 2014. Postal forwarding is also possible; in that case please pay € 6,50 extra. After August 31, the price will be € 29,50 (postage fee excluded!).

You can already order your copy by paying € 19,50 (or € 19,50 + € 6,50) on the bank account number (IBAN): NL96 INGB 0004 4388 55 BIC: INGBNL2A of the Treasurer of the European Snake Society, Brunssum, The Netherlands, mentioning 'The Behaviour Cycle of the Boa constrictor'. Orders from abroad have to pay € 6,50 postage extra (in case one cannot visit the Snake Day).

All subscribers will be mentioned in the last chapter, in a subscription-list, to honour professor Verveen. Please, state how you like to be mentioned in this subscription-list.

The editorial board of *Litteratura Serpentina*.

The Behaviour Cycle of the Boa constrictor

A.A. Verveen

NEW!
ORDER
NOW

ESV-uitgaven - ESS-editions

IN DE SERIE HERPETOLOGISCHE BUNDELS ZIJN VERSCHENEN:

- Marcel van der Voort, *Adders onder het gras! Over slangen in mythen en verhalen*. Een bloemlezing van cultuurhistorische artikelen zoals in de jaargangen 13 t/m 31 in *Litteratura Serpentina* zijn verschenen. € 17,50.
 - *Herpetologische Bundels* deel 2: *Ziekte en gezondheid bij slangen*, deel 1. Een bloemlezing van 'medische' artikelen uit de jaargangen 1 t/m 10 van *Litteratura Serpentina*. € 27,50.
 - *Herpetologische Bundels* deel 3: *Ziekte en gezondheid bij slangen*, deel 2. Een bloemlezing van 'medische' artikelen uit de jaargangen 12 t/m 25 van *Litteratura Serpentina*. € 29,50.
 - Ron Bronckers, *Adderjagers! Portretten van een verdwenen beroep*. Verzamelde artikelen uit de jaargangen 28 t/m 34 van *Litteratura Serpentina*. € 17,50.
 - *Waterslangen*. Bloemlezing van artikelen over waterslangen uit de jaargangen 1 t/m 30 van *Litteratura Serpentina*. € 15,-.
- Binnen Nederland te bestellen door het juiste bedrag over te maken op Postbankrekening 4438855 van de penningmeester van de Europese Slangenvereniging te Brunssum, onder vermelding van de titel van het gewenste deel. U krijgt uw exemplaar dan franco toegestuurd.

PUBLISHED IN THE SERIES HERPETOLOGICAL VOLUMES:

- Marcel van der Voort, *There's a snake in the grass! About snakes in myths and stories*. € 17,50.
- Ron Bronckers, *Viper hunters! Portraits of a vanished profession*. € 17,50.

Please contact the treasurer to order a copy: treasurer@snakesociety.nl. Outside The Netherlands + € 6,50 postage!

Kunt u wachten tot de Slangendag? Bestel nu en haal uw exemplaar af op 13 oktober af bij de verenigingstafel. U bespaart portokosten!

Can you wait till the Snake Day? Order now and collect your copie at the Snake Day. You'll save postage.

